

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. június 26

Vasárnap.

XXIII. évfolyam. 51. szám.

Felélős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények a nyiltterek díja előre fizetendő.

A vasutasok ügye.

A képviselőház elintézte a vasuti alkalmazottak illetményeinek rendezéséről szóló törvényjavaslatot s ezzel egy oly kérdést száműzött a világból, mely az utóbbi időben nemcsak Magyarország közvéleményét hozta izgalomba, de a külföldön is nagy érdeklődést keltett. Közben azt a szomorú pert is, melyet a strike-bizottság ellen indítottak, elintézte a független bíróság oly felmentő ítélettel, melyet az jellemez legmarkansabban, hogy a törvényszék indokolása szerint csak a magyar büntető-törvény elégtelensége s nem a bíró meggyőződése idézte elő a vádlottak büntetlenségét. Ámde nem a bírói ítéletet, sem a törvény megszavazását tartjuk fontosnak, hanem a mindenfelől, különösen a kormány részéről nyilvánuló azt a törekvést, hogy a szenvedélyek teljesen lecsillapodjanak és az állami alkalmazottak kebelében az elégedettség helyébe megelégedés és munkabuzgalom lépjen. E mellett az államhatalom számára mindenestre marad még egy feladat, melynek megoldásától semmi által sem szabad magát visszajesztenni. Ez a feladat az államvasuti hálózat igazgatásának reorganizációjából, valamint az államvasutak és az államhatalom közt való viszony megállapításából áll. Egyik ügy sem maradhat soká függőben, mert az ország életérdekei függnek össze célszerű megoldásukkal. Az államvasutak reorganizációjára vonat-

kozólag az tetszik punctum saliensnek, valjon a központi vezetés mint önálló testület működik-e miként eddig, avagy szorosabban csatoltassék a minisztériumhoz, hogy az államvasutakat körülbelül úgy kezelnék, mint az egész posta- és távírdaügyet, melynek a forgalomra nézve nincsen csekélyebb fontossága. Hasonló rekonstrukció annál sürgősebb szükségnek tetszik, minthogy a strike alatt azt lehetett tapasztalni, hogy a vasuti forgalom beállítása lehetetlenség lett volna, ha a vasutak távírda vezetéke is nem lett volna a vasuti hivatalnokok, tehát a strikeoló kedvű alkalmazottak kezében. A vasutak távírdaszolgáltatását tehát minden körülmények közt az államnak fog kelleni átvennie.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház jun. 22-iki ülésén Udvarý Ferenc és Hock János felszólalása után az elnök bezárta a vitát, a melyet a vasutasok fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat fölött folytattak.

Miután a felszólalásokra Hieronymi K. kereskedelemügyi miniszter reflektált, a törvényjavaslatot úgy általában, mint részleteiben is elfogadták.

A törvényjavaslat letárgyalása után Szivák Imre jelentést tett a mentelmi bizottság által elintézt ügyekről. A jelentésnél többen felszólaltak és kifogásolták, hogy a mentelmi ügyeket nem intézték el 15 nap alatt.

Bernát és Bakonyi interpellálták a miniszterelnököt a galaczi consul által a debreczeni polgármesterhez intézett német nyelvű átirat ügyében.

Gróf Tisza István miniszterelnök utalt arra

válaszában, hogy Deák Ferenc és Andrássy Gyula is elismerték, hogy a német nyelv diplomaciánk hivatalos nyelve, miután törvények e kérdést nem szabályozzák.

Bakonyi e választ nem vette tudomásul.

Kubik Béla névszerinti szavazást kért.

A tudomásvétel fölött a képviselőház következő ülése határoz.

Népoktatás Háromszékvármegyében.

— Csánki Gyula, kir. tanfelügyelő jelentése a közigazgatási bizottságban. —

Május hó folyamán hivatalomba érkezett s külön szám alatt iktatóra vétetett 442 ügydarab, mely számmal hivatali iktatókönyvem május havi utolsó száma 2190-re emelkedett. Ez a 442 ügydarab az e hó folyamán postára adott 2058 kiadványban a mult hóról elintézetlenül ájtott ügydarabokkal együtt jobbra mind el is intéztetett, úgy, hogy elintézetlenül esupán 25 ügydarab maradt át június hóra.

Mint a közigazgatási bizottság tanügyi előadója május hó folyamán 206 ügydarabot kaptam előadói javaslattal leendő ellátás végett a mai napig pedig a közigazgatási bizottság 1900 ügydarabja közül éppen 1000 lett részemre kiosztva; mely ügydarabok részint a mai ülésbe hozva, pár kivétellel, mind fel is dolgoztattak.

A közigazgatási bizottsági ügydarabok legnagyobb részének tárgyát a községi és felekezeti iskoláknál alkalmazott tanítók részére az 1893. évi XXVI. t.-cikk alapján fizetésekiegészítés és korpótlék címén engedélyezett államsegélyekről szóló számadások képezték; ezeken kívül jelentékeny munkanyagot szolgáltatott az iskolai épületek helyreállítása; a járási faiskola felügyelői tavaszi körutjairól szóló jelentések alapján szükségessé vált intézkedések; a községi iskolai alapvagyonok ügyének rendezése

TÁRGA.

A bátor ember.

— Elbeszéli egy kis fiú. —

Írta: Herczeg Ferenc.

Tavaly nagyon kellemetlen volt Pusztá-Tatárin a nyár. Az időjárás ugyan szép volt és dinnénk is volt bőven, de én megbuktam németből és számtanból és ezért úgy bántak velem a szüleim, mintha én feszítettem volna keresztre a Jézust. Az édesanyám akárhányszor csak rám nézett, mindig úgy megsajnált, hogy sirva fakadt, az édesapám pedig mindig megakart ölni, mert megbeestelenítettem a családot. Mikor pedig az első napon megöttem három kis dinynyét és hozzáfogtam a negyedikhez, megint pofon akart ütni. Én azért többnyire az istállóban tartózkodtam a kocsisoknál. Hanem ebből is baj lett. Az édesanyám ugyanis minden szombaton maga fésült meg a sűrű fésűvel. Addig fésült, míg aztán egyszer hangosan elsikoltotta magát és az mondta, hogy most már végleg elzülöttem és az édesapám beszaladt és megnézte a fésült és megint megakart ölni.

Akkor jött a házunkba Dusa. Dusa a nagybátyám leánya, a Pista bácsié, aki Eszéken lakik és másképpen veti a keresztet mint mi, mert ő szerb.

Azért küldték hozzánk, mert az édesanyja összevesszett az édesapjával és hirtelen elcsapta a nevelőt. Erről nekük gyerekeknek nem szóltak semmit, de azért mi rögtön tudtuk.

Dusa szintén tizenkét esztendő, de nagyobb mint én, olyan szép, mint egy angyal, a szeme pedig olyan, mint a fekete macskánké. Mindjárt első nap megakartam cibálni a hosszú haját — a bugaim haját mindig megszoktam cibálni — de ő olyan kemény pofott adott nekem, hogy szikrát hányt a szemem. Ezen nagyon csodálkoztam és dühbe jöttem, mert nálunk a leányok nem mernek vissza ütni, hanem pityeregni szoktak, ha megverem őket és ennél fogva nekimen-tem Dusának, hogy földhöz vágjam. Ekkor egy ökölcsapást kaptam a karomra, úgy, hogy egészen elzibadt, aztán egy másikat a gyomromra, úgy, hogy élmelyegni kezdtem, egy harmadikat pedig az orromra kaptam, úgy, hogy megereadt az orrom vére, én még akkor hozzá se tudtam nyulni. Ezt pedig boxolásnak nevezik. Én nem sejtettem, hogy egy fehér ruhás kislány boxolni is tud. Dusa azonban tud, sőt vivni is tud, meg lovagolni, mert Pista bácsi, aki egy kicsit fuzist ember, megtanította mindenre, mert nagyon fájt neki, hogy Dusa nem lett fiú, hanem leány.

Én tehát a kuthoz mentem és megmostam a véres orromat, Dusa meg bement a házba, a szeme pedig igazán úgy fénylett, mint a fekete macskáé.

Én aztán egy hegyes vasdarabot tettem a zsebembe és elhatároztam, hogy betöröm a fejét, mert ha aanyiban hagyom a dolgot szégyen volna az egész osztályokra. Nem bánom ha édesapa megint agyon is üt érte, legfőbb megszököm hazulról: különben is régi tervem egyszer megszökni.

Délután elmentem halászni. Nálunk nem szokás horoggal vagy hálóval halászni, mert nálunk csak Pece-árok van. Az ember leveti a csizmáját és folgyüri a nadrágját, aztán térdig gázol a vízben és keresgél a kimosott part alatt. A halat, ha ugyan fog ez ember, a nadrágja zsebébe teszi az ember. Hat amint megyek a vízben, hát egyszerre a másik oldalon szembejön velem Dusa. Ő is meztelb volt s ruháját föltúrte térdig és ő is halászott. Én nem fogtam még semmit, de ő egy ig n szép csikhalat fogott.

Kivettem a zseemből a hegyes vasdarabot és azt mondtam neki: No, most meghalsz!

Dusa azonban nem ijedt meg, hanem kidobta a halat a partra, aztán fölkapott egy nagy kerek követ és azt mondta: Logyen szerencsém!

Nem akartam megtámadni, mert tudtam, hogy ez a szerb nő mindenre képes, azért cselhez folyamodtam, mint az indusvadak szokták és zsebre tettem megint a fegyveremet és nevetve mondtam, hogy hiszen én csak tréfálok!

stb. körül elfordult teendők is. E ponttal kapcsolatosan tisztelettel jelentem, hogy az idő előrehaladtával voltára és azon körülményre való tekintettel, hogy a jutalmazásra javaslatba hozottak ugyanazok, kik a múlt évben is jutalmazva lettek, ülésen kívül történt intézkedés a gróf Tisza Lajos-féle alapítvány kamatainak a kantai román. kath. főgimn. és a Székely Mikó-kollégium egy-egy növendéke számára leendő kiadása tárgyában is.

Hivatalom közigazgatási munkásságának pedig a közigazgatási bizottsági ügydarabok feldolgozásán kívül az évről-évre megállapításra hozottak az azokon a kir. tanfelügyelőség képviseltetése: a nyári menedékházak idejében való megnyithatásának előkészítése; a községi iskolásoknak és állami iskolai gondnokságoknak a túlköltségeztől való tartózkodásra figyelmeztetése; az állami elemi iskolai tanítók szabadságolásának új rendjéről való tájékoztatás; a szegény tanulók részére szükséges tankönyvek és az egyes iskolák részére szükséges taneszközök készítése iránti jelentések és kérvények bekívánása; a jövő 10. évi éven használandó órarendek és tananyag beosztások beterjesztése iránti intézkedések voltak általánosabb jelentőségű tárgyai.

Iskoláink május havi állapota általában jónak és zavartalanannak mondható. A tanítás általánosabb jellegű s nagyobb mérvű fennakadást, a május hó 2-án tartott ezredéves emlékünneptől és a pünkösztől szüneteltől eltekintve, nem szenvedett sehol. Járványos betegség sehol sem mutatkozott; a tanítók gyengélkedése miatt történtek némi hátramaradások a sepsiszentgyörgyi, márkosfalvi, zágoni, árközi, és illyefalvi állami iskoláknál.

Óvodáink és iskoláink, valamint az ezeknél alkalmazottak száma nem változott május hónapban sem. Üresedésben van a kézdialmási román. kath. iskolánál a 3. tanítói állomás; sőt az iskola fenntartó egyházközség arra való tekintettel, hogy ennek fenntartására sem a községtől sem az államtól nem kapta meg a kívánt segítyt, ez állomás beszüntetését mondotta ki; üresedésben van továbbá a gyulafelelvi magán, a gidófalvi állami és a lemhenyi román. kath. iskoláknál egy-egy állomás és még mindig nincsenek véglegesen betöltve a torjai községi iskolánál levő állomások. Helyettesítők működtek május hó folyamán is a baróthi állami polgári fiúiskolánál a rajztanítói állomáson, a sepsiszentgyörgyi iskolánál Bartha Ignác és Horváthné Schneider Hedvig helyett, az árközi állami iskolánál Farkas Margit helyett, a gidófalvi állami iskolánál, a márkosfalvi állami iskolánál Kocsisné Pollák Augusztina helyett és a zágoni állami iskolánál Nagyné Szabó Emma helyett.

A május hó folyamán vett miniszteri rendeletek alapján tisztelettel jelentem, hogy a községi állami iskolánál létesített új kerítés ára fejében 1200 korona kiutaltatott, a baróthi szaktanítás gazdasági

ismétlőiskola részére gazdasági eszközök és gépek beszerzésére 500 korona engedélyeztetett; a kézdialmási állami polgári fiúiskola részére beszerzett taneszközök árának negyedik részlete fejében 1415 korona kiutaltatott; ugyanezen iskola dologi szükségleteinek fedezésére, mint ahogy azokat a vármegyei tanalap fedezni nem tudta, 610 korona pótlóállamsegély utalványoztatott.

E helyen kell megemlítenem azt is, hogy a magyar nyelvtanítás terén felmutatott sikerekért évről-évre engedélyezni szokott jutalomdíjakból tankörületemnek ismét két tanítója lett 100-100 korona jutalomdíjjal kitüntetve; e két tanító Huber né Benke Irma bodolai és Bakk Átilla hidvég—városi polgári állami tanítók. Hasonló kitüntetésben és jutalomdíjban részesítették a vallás- és közoktatásügyi min. kir. miniszter ur által az ifjúsági egyesületek létesítése és vezetése körül kifejtett sikeres munkásságukért és fáradhatatlan tevékenységükért Nagy Borbáth Vilmos nagybecsoni és M. Székely János kézdialmási helyi igazgató-tanítók.

Megemlítenédek tartom, végül a tekintetes bizottság előtt, mint a vármegye népoktatásügyére nézve mindenesetre nagy fontosságú eseményt, azt is, hogy a Háromszék-vármegyei Tanító-Testület miniszterileg jóváhagyott új alapszabályai alapján május hó 28-án újra alakult s elnöke M. Székely János eddigi elnök visszalépése következtében Vajna Károly kézdialmási helyi állami tanító választotta meg.

Végül tisztelettel jelentem, hogy május hó folyamán Besenyő, Árkos, Kőröspatak, Bélafelelva, Esztelnek, Hidvég, Lúget telep, Dálnok, Kézdialmások, K.-Kászontelep, Mikófalva, Nagybecson, Szarazajta, Zalánpaták, Szentivány-laborfalva, Angyalos, Kilyén, Gidófalva, Étfalva Zoltán, Zalán és Kézdialmások községeiben szünetelt ki iskolafelügyelet céljából.

SZÍNHÁZ.

— Szalkay Lajos színtársulata Kézdialmási helyen. —

Négy napi szünetelés után — mely alatt a társulat Blahánéval Sepsiszentgyörgyön gyönyörködtette a közönséget — június 24-én pénteken este Bisson: „Mit történt az éjjel?” című francia bohózatát került színpadra. A mulatságos helyzetekben, szellemes ötletekben elég gazdag bohózat sok derült percet szerzett a jelenlévő kevés számú közönségnek. Az előadás összességében, élénk, a szereplők igen jók voltak. Szalkay (Poulard) felséges komikumával, Tábori Frida (Susanne) pajzán játékaival, művészi táncával, kedves énekeivel, Vertán Anna (Seraphine), Pápai (Justaret), Gózon (Blanchon) kifogástalan, korrekt játékaikkal kiemelkedtek, de Tomborné (Berjonatné), Baróthi (Casimir), Peres Irma (Rose) és Köhalmi

(Berjonat) is sikeresen működtek közre az előadás sikeréhez.

Szombaton újonság „A primadona” operett került színpadra; ma d. u. főhellyel: a „Takarodó”-t másodszor, este „A csókon szerzett vőlegényt” adják. Szíves figyelembe ajánljuk.

TANÜGY.

Pályázat vezérkönyv írására.

A „Háromszék-vármegyei Tanítótestület” Kézdialmási helyen máj. 28-án tartott közgyűlése határozatából pályázatot hirdetünk földrajzi vezérkönyv megírására.

Írja meg a pályázó Háromszék-vármegye földrajza a népiskola III-ik osztályában való tanításához szükséges vezérkönyvet. Legyen benne részletesen és rendszeresen feldolgozva mindaz, a mit Háromszék-vármegyéről a földrajz szempontjából a népiskola III-ik osztályában tanítani kell és pedig oly módon, hogy minden tanító sikerrel használhassa. Földolgozandó a földrajzi alapfogalmakra vonatkozó ismeretkör is a tanításterv szellemében; s a lehető legnagyobb figyelem legyen fordítva a földrajznak a történelemmel való összekapcsolására is.

A pályázat egyéb feltételei:

1. A pályázatban részt vehetnek Háromszék-vármegye területén működő mindazon tanítók, kik a „Háromszék-vármegyei Tanítótestület”, az „Erdővidéki Tanítótestület” és a „Kézdialmási kath. Tanítóegyesület”, valamelyikének rendes tagjai.

2. A pályázat titkos; az idegen kézzel írt pályamunka mellé csatoljon a pályázó, nevét, állását, lakóhelyét magában foglaló zárt jelű levélkét.

3. A pályamű nyolc nyomatot ívnl többre nem terjedhet.

4. A pályadíj Háromszék-vármegye közönsége adományából 200, a tanítótestülettől 100, összesen 300 (Háromszáz) korona.

5. Csak abszolút becsü pályamű nyerheti el a pályadíjat.

6. A pályázni akaróknak a tanítótestület rendelkezésére bocsátja az összes községekkel összevont adatokat. Elvégezt a pályázó forduljon Vajna Károly elnökhöz Kézdialmási helyre, a ki az adatokat a jelentkezés sorrendjében rendelkezésre bocsátja.

7. A pályázati határidő 1905. június hó 15-ik napja, mely időig a pályaművek Vajna Károly tanítótestületi elnökhöz okvetlenül beküldendők. E határidőn túl pályaművek nem fogadtatnak el. A „Háromszék-vármegyei Tanítótestület” közgyűlése határozatából:

Kézdialmási helyen, 1904. június hó 8-án.

Vajna Károly,
elnök.

Benkő József,
titkár.

Erre ő is nevette és eldobta a nagy követ és ilyképpen szólt hozzám!

— Ha akarod, kössünk békét, mert én nem szeretek verekedni, ha nem muszáj. Nekem talán egy hónapig is nálatok kell maradnom, mert abányászor a guvernánt vagy a szobaleány miatt baj volt, mindig egy hónapig tartott otthon a harag és azt már látom, hogy a hugaidal nem lehet semmit sem kezdeni, mert azok nyafka libák. De mi ketten jó pajtások lehetnénk s sok mulatságos dolgot követhetnénk el, ha nem áruloknál rám.

— Jól van, — mondtam, kössünk békét.

— Isten téged úgy segítsen? — kérdezte.

— Isten engem úgy segítsen! — mondtam.

— Hát akkor ezentúl jó barátok vagyunk.

Azzal hozzám lépett és kétszer megcsókolt. Így történt, hogy élethálóra szóló barátságot kötöttünk, aztán együtt halásztunk a Pece-árokban, de a szép csik mellé csak egy hitvány kis cigányhalat foghattunk még.

Dusa még nálunk volt, mikor hozzánk jött vadászatra Kempelen bácsi. Kempelen bácsinak furesa tuskés szemöldöke van, a bajusza pedig hosszan le lóg, mint a tengeri rozsmáré a Payer-expedíció képein, a járása pedig olyan ünnepélyes, mint a miséző papé. Kempelen bácsi semmit sem beszél és mindig olyan arcot csinál, mintha dühös volna. Ez azért van, mert ő igen bátor ember. Egyárp estendővel ezelőtt pisztolyduellumban agyonlőtte Suskovics bácsit, aki az édesanyám távoli rokona volt és akkor Suskovics

néni úgy megjedtet, hogy ő is szörnyet halt. Pedig nem ő rá lőttek, de hát ilyen ijedős az asszony. Azóta nálunk mindenki nagyra becsüli Kempelen bácsit, örülnek, ha eljön, mindig a főhelyre ültetik az édesmama mellé, az urak gyufát adnak neki, ha szivarra akar gyújtani, a nők pedig azt mondják, hogy érdekes ember. Való igaz, hogy mindig nagyon bátor arcot csinál. Egyszer láttam, mikor borotválkozott, az álla szappanos volt, de akkor is szigorúan összeráncolta a homlokát. Ha meg iszik egy kicsit, — mert nálunk vadászat után mindig isznak, — akkor még haragosabb lesz és mindig körülnéz, hogy elég bátornak tarja-e mindenki az asztalnál. Ilyenkor az urak nagyon szoktak vigyázni, hogy véletlenül olyant ne mondjanak, amit rossz néven vehetne Kempelen bácsi. És azt is mondják, hogy mindig töltött revolver van a zsebében.

Én Dusanak mindent elmondtam, amit Kempelen bácsiról tudtam, hogy agyonlőtte Suskovics bácsit és hogy Suskovics néni is meghalt és hogy milyen bátor ember, — ebédnél aztán mindig csak Kempelen bácsit nézte. Végül Kempelen bácsinak feltűnt, hogy Dusa le nem veszi róla a szemét és így szólt hozzá:

— Tetszem magának, kis leány?

Dusa mindig megszokta mondani, amit gondolt és így felelt:

— Bizony nem tetszik nekem.

És ekkor kiköpt.

— Hát akkor miért néz folyton?

— Mert szeretnék magától valamit kérdezni.

Édesmama már akkor rosszat sejtett, apa pedig vasvilla szemekkel nézett Dusra. Kempelen bácsi azonban biztatta Dusat, hogy csak kérdezzen tőle akármit, ő válaszolni fog. Dusa ekkor összeráncolta a fekete szemöldökét és a fénylő macskaszemével olyan erősen nézett a rozsmárászu bácsira, hogy magam is megjedtem. Csodálatos mondta:

— Megjelent magának álmában már Suskovics néni?

Erre nagy ijedtség támadt a szobában és én azt hittem, Kempelen bácsi mindjárt kiveszi a töltött revolvert és agyonlővi Dusat. Édesmama azonban kivezette Dusat és büntetésül nem adott neki gyümölcsöt, pedig Dusa vendégünk volt. Engem is kikergtetett apa, de ez nagy igazságtalanság volt, mert én meg se mukkantam, sőt aznap véletlenül igen jól viseltem magamat. Dusa azonban igen dühös volt, hogy nem kapott gyümölcsöt és egyre azt mondta nekem, hogy ezt nem viszi el szárazon Kempelen bácsi. Két napig dühös volt, mert nem eresztették az ebédlőbe, hanem külön terítettek neki a gyerekszobában, akkor aztán kész volt a boszúállás terve. Estére végre is hajtottam és én segítettem neki, bár nagyon féltem és ellenkeztem, mégis segítettem neki, mert amit ő akart, azt mindig megtettem.

Az urak egész estig vadásztak és künn a tarlón zsiványpecsenyét süttettek, úgy, hogy mikor hétkor hazajöttek, majd leragadt a szemük a nagy fáradságtól meg a bortól és tüstént ágyba felejték.

IRODALOM.

A „Budapesti Ujságírók Egyesülete” segélyalapja javára egy Almanacht ad ki, melyben 100 magyar író munkája fog megjelenni és 25 neves festőművész festményei, mint különálló műmellékletek lesznek a műben. Az almanach igazán szemet és lelket gyönyörködtető nagy albumalakú díszmű lesz és poton 5 frtba kerül. Megrendelések a „Budapesti Ujságírók Egyesülete Almanachja” kiadóhivatalához küldendők, Budapest, VII., Károly-körút 9. Mutatól tárcánkban közöljük Herczeg Ferenc ciklét, melyet az Almanach számára írt.

NAPI HIREK.

— Kinevezés. A király Elekes Andor kir. törvényszéki albirót kinevezte bírónak a brassói kir. törvényszékhez.

— Az erdélyi ev. ref. egyházkerület Egyházi Értekezte. Julius 5. és 6. napjain tartja meg hetedik évi rendes közgyűlését az erd. ev. ref. egyházkerület Kézdivásárhelyt. Az elnökség a meghívókat a közgyűlésre már szét is küldte az értekezlet tagjainak. Az ünnepélyességgel összekötött közgyűlés sorrendjét a következőképpen állapította meg az elnökség. Az elnökség július 4-én reggel 6 óra 11 perckor indul Kolozsvárról gyorsvonattal gr. Bethlen Pál főispán, ért. vil. alelnök vezetése alatt. Délután fél 6 órakor az eresztvényi állomáson a közdii egyházmegyei Ért. üdvözlő az elnökséget. Délután fél 7 órakor megérkezés Kézdivásárhelyre: fogadtatás, vendégek elszállásolása. Este ismerkedési estély a városi Vigadó termeiben. A közgyűlés első napja jul. 5. alkalmi istentisztelettel kezdődik délelőtt 10 órakor. Imát mond Deési Gyula kalotaszegi esperes, Ért. egyh. elnök, egyházi beszédet dr. Kees-keméthy István kolozsvári theol. tanár tart, áldást mond dr. Bartók Gy. püspök. Karánéket a zágoni tanítói dalkar ad elő. A közgyűlést a templomban tartják, a) Elnöki megnyitót tart gróf Bethlen Pál ért. vil. alelnök. b) Boesary Istvánról emlékebeszédet mond Sándor József orsz. képv. ért. vil. alelnök; c) az értekezletet ismerteti Tarkányi György ért. egyh. titkár. A közgyűlés végével tisztelgés az elnökségnél. Délben fél 2 órakor diszebed a városi Vigadóban. Délután 5 órakor igazgató választmányi ülés a templomban. — Este Múrosos estély lesz az értekezlet javára, melyen Szaboleska Mihály költeményeket olvas föl és Kovács Dezső, kolozsvári ev. ref. kollegiumi tanár, a jeles író felolvasást tart. Szaval Megyaszy Piroksa k. a., duettet énekel Kovács Károly ref. lelkész és Nagy Imre énekevező; Király Béla ref. lelkész saját szerzésű kesergőjét és dalait játsza el hegedűn. Kelemen Lajosné, Zathu-

recky Bertha urnő saját zongora ábrándját adja elő. Másnap, július 6-án d. e. 9 órakor tárgyaló ülés, melynek sorozata: Titkári jelentés, felolvassa Tarkányi György ért. titkár. 2. Pénztári jelentés, előterjeszti Balogh Károly ért. pénztárnok. 3. Egyházi „Tűzbiztosítás” Csalak Zsigmond tervezetét ismerteti és javaslatot terjeszt a közgyűlés elé dr. Sárkány Lajos, tanár, egyh. ker. tanügyi előadó. 4. Az egyháztársadalmi egyesületekről felolvass Péchy Árpád brassói lelkész. 5. Indítványok, A közgyűlés bezárása. Julius 7-én a közgyűlés tagjai részt vesznek a háromszéki ifjuság által rendezendő Körösi Csoma Sándor emlékünnepe, a melynek első része d. e. 11 órakor Körösi Csoma Sándor szülőfalujában, második része este 6 órakor Kovásznán lesz s a melyen a volt enyedi diák, Körösi Csoma Sándor emlékére Sándor József orsz. képv. ért. alelnök fog felolvasni. Az elszállásolások, társas-ebéd, estélyre helyek előjegyzése és vasúti kedvezményes jegyek ügyében a megkeresések Szabó Jenő lelkészhez Kézdivásárhelyre intézendők. Nála kell jelentkezni a közgyűlésen résztvevőknek.

— Jutalomjáték. Vadász Lajos színtársulatunk titkárja és egyik legjobb tagja, folyó hó 30-án, csütörtökön tartja jutalomjátékát a „Három testőr” c. mulattató bohózatban, mely alkalommal egyik legjobb szerepét fogja játszani. A n. é. közönség szíves figyelmét felhívjuk ez élvezetes előadásra.

— Évzáró ünnepély. Kézdivásárhely város legnépesebb iskolájában a m. kir. állami elemi iskolában a jun. 14-én megkezdett vizsgálatok mult szerdán jun. 22-én értek véget, és pedig, a gondnokság elnökének hivatalos jelentése szerint: a legszebb sikerről téve bizonyosságot. A vizsgálatok befejezése után a záróünnepély szerdán d. u. 3 órakor tartatott meg, tekintélyes számu közönség érdeklődése között. A szép ünnepélyt Dr. Török Andor gondnoksági elnök nyitotta meg, a legnagyobb díszesetben részesítve a szenge, de törekvő ifjuságot és a tanítókat is a lefolyt évben kifejtett lelkes munkásságukért. Megnyitás után hazafias énekeket adtak elő az V., VI. vegyes osztály növendékei Rákosi J. műtrő vezetőjével; közben szavaltak: Janesó Anna, Kapusi Róza VI., Szabó Mariska és Györfi Sándor IV-ik osztályos tanulók. Utolsó előtti pont: a jutalomkönyvek és jutalompénzek kiosztása volt, melyet az iskola érdemekben gazdag igazgatója és gondnoka: M. Székely János és gondn. elnöke: Dr. Török Andor polgármester teljesítették, sok-sok örömet okozván majdnem másfélszáz kitűnő tanulóknak. A két legnagyobb jutalmat: a Bárd Apor Mihályné féle 25—25 koronás pénzösszeget, Gombos Róza V. oszt. árvaházi növendék és György Mária VI. o. tanuló nyerték el. Az igazgató szívből fakadó záróbeszéde után a Szózat elnevelésével ért véget

a szép ünnepély s ezzel pihenni tért hosszú két hónapra a tanuló sereg.

— Tornaverseny a főgimnáziumban. A főgimnázium I. és II. osztályának versenynyel egybekötött tornavizsgálata szombatn délután folyt le a gimnázium udvarán, Balázs Ferenc főesperes, püspöki biztos, a tanárikar és az érdeklődő közönség jelenlétében. A verseny sorrendje a következő volt. 1. felvonulás és oszlopokba felállítás, 2. a Hymnus elnevelése, mely után két osztály együttes szabadgyakorlata következett. Tíz szabadgyakorlatot mutatnak be a tanulók 8-as ütemben a zsűri és a közönség teljes meglegedésére. Ezt a katonai rendgyakorlatok követték, melyek az ifjuság kellő fogyelemzéséről tettek tanúságot. Majd a szertornázás és végül az egyéni versenyek következtek. A szertornázásban kiűnt Szilvási Jenő II. o. t. A magas ugrásban győztesek Schmidt Rezső és Vajda András II. o. tanulók. Átugrott magasság 1-27 m. A távolugrásnál győztesek: Schmidt Rezső, Vajda András és Ince István. Átugrott távolság 4-25 m. A mászásban győztesek: Bordás Árpád és Lukács Ferenc II. o. tanulók. A 70 méteres futásban győzött Színhó József I. o. t. A tornaversenyt játék fejezte be, mely után a tanulók oszlopba álltak fel és az eredményt Koch Sándor tanár lelkes beszéd kíséretében kihirdette. Ezután a Hymnus énekelte el az ifjak és díszmenetben a zsűri tagjai előtt elvonulva, szétoszlottak. Hogy az ifjak e szép eredményt elérhették, abban sokat fáradozott Bíró Lajos tanár, ki a tornát tanította. A III—VII. o. tornaversenye jun. 22-én d. u. 3 órára volt kitűzve, de mivel az idő nem kedvezett, az elmaradt.

— Az iparos tanoncok vizsgálatai a kézdivásárhelyi iparos tanonciskolában mult szerdán folytak le kevés érdeklődő iparos, de annál jó b sikerrel. A vizsgálaton a marosvásárhelyi iparkamara képviselőjében Török Sándor szeszgyáros jelent meg. A tanulók feleleteiből örömmel győződtek meg a jelentők, hogy a társadalom ezen elhagyatott osztálya: az iparos tanoncok az egész évet nem ok nélkül töltötték el a képzésükre, nevelésükre az iskola tanártestülete valóban sok gondot fordított, erről fényes bizonyosságot tettek az értelmes, tiszta feleletek és a kiállított rajzok és írásbeli dolgozatok. A vizsgálat után a záróünnepély következett, melyen a tanulók hazafias dalokat énekeltek, Lengyel Lajos és Lakatos Rudolf igen ügyesen szavaltak s végül Kiss Károly tanár, aki az iskolaának derék igazgatóját a Budapesten időzött M. Székely Jánost, helyettesítette, szép beszéd kíséretében kiosztotta a jutalomkönyveket és pénzjutalmakat a jelesebb tanulóknak s végül meleg elismeréssel adózott az iskola-fentartó városi közönségnek s a felügyelő-bizottságnak, ugyszintán az iparkamarának s érdemes képviselőjének. A Szózat együttes elnevelésével ért véget a szép ünnepély.

— Az Iparos Ifjusági Egyesületből. A kézdivásárhelyi Iparos Ifjusági Egyesület ma, vasárnap d. u. 2 ó. saját Otthonában gyűlést tart, melyre ugy a tagokat, mint az érdeklődőket tisztelettel meghívja

Édesmama a hugaimmal odaít volt Szombathyéknál teán, de Dusát és engem nem mertek magukkal vinni. És ekkor hajtottuk végre a tervünket. Dusa kibontotta a haját, az arcát befehéritette lisztporral és korommal nagy fekete karikát csinált a szeme köré, aztán, egy fehér lepedőt vett magára, mint a kísértetek szokták. A fekete kandurt bepólyázta egy gyerekpólyába, de a farzát künnhagyta, hogy megfoghas a a kezével. Én pedig magamhoz vettem a varázslámpámat, melyet laterna magica-nak hívnak s amelyet az édes Jézuska hozott nekem 4 frt 50 krajcárért, mert Jkáracsanyokor elég jó bizonyítványom volt és akkor még senki sem merte volna remélni, hogy év végén megbukom két tantárgyból. Én sem.

Mikor a vendégszobaelőtt hallgatództunk, Kempelen bácsi már ugy horyogott, mint az ináresi fűrészmalom, amely gőzerőre van berendezve. Óvatosan benyitottunk a sötét szobába, Dusa szembeállott az ágygyal, magam pedig a divány mellé állottam és fogam borzasztóan vacogott a félelemtől, de azért mégsem szaladtam el. Ekkor a laternából két fényt vettem a falra és Dusa odaállott a fényes tányérba és a szemét forgatta. A fekete macskát pedig a karján tartotta, mintha pólyásgyerek volna. Ámbár tudtam, hogy Dusa mégis olyan iszonyu és kísérteties volt, hogy halálra megijedtem és a laterna reszketett a kezemben és a két fény is táneolt. De azért mégsem szaladtam el.

És Dusa ekkor ávöltöni kezdett.

— Kempelen! Kempelen! — üvöltött — Kempelen!

Hanem a bácsi igen mélyen aludt és csak akkor ébredt föl, amikor Dusa már sokszor üvöltött. Ekkor egyszerre felült az ágyában és mereven nézte a reszkető fényt.

— Ismersz Kempelen? — üvöltötte Dusa.

— Ki az? Mi az? — ordította a bácsi.

— Suskoviesné vagyok, akinek meggyilkoltad az urát. A gyerekennek nincs sem apja, sem anyja, elhozta nekem, nesze, nevelő föl!

Azzal a farkánál odadobta a macskát az ágyra. A macska ijedt nyekkenésre ráesett Kempelen mellére, onnan fölugrott az almárium tetejére, mint egy fekete ördög.

Kempelen bácsi nem szólt semmit, hanem visszafeküdt a párnára. Én pedig hirtelen elfujtam a laterna gyertyáját, aztán kiszaladtunk az ajtón, miközben jól összeüttöttük a fejünket. A macska a lábunk alatt rohant ki. Azt hittük, hogy Kempelen bácsi fel fogja lármázni az egész házat, de biz az meg se moccant a szobájában. Dusa aztán megmosakodott, anélkül, hogy valaki észrevette volna a cseledek közül s mire édesmamáék visszajöttek Szombathyéktól, akkor már mi ketten mélyen aludtunk, ki-ki a maga szobájában.

Mikor reggel fölébredtem, igen örültem a sikerült tréfának, de apa rosszkezdű volt reggelinél és azt mondta, hogy Kempelen bácsit haldokolva találták a szobájában. Erre már én sem örültem. Kem-

pelen bácsit a nyavalya törte és félrebeszélte és édesmama azt mondta, nagyon kellemetlen, hogy éppen a mi házunkban lett beteg. Később Dusával kimentünk az ököristálló mögé és ott ünnepélyesen meg esküdtünk, hogy ezt nem fogjuk elmondani senkinek. Meg is tartottam az esküt, csak két jó barátomnak mondtam el, de ők viszonzeskütt tettek, hogy a kinpadon sem vallják be az igazgató urnak. (Mind a kettő igen elszánt ismétlő.)

Kempelen bácsi még öt napig feküdt nálunk, de nem halt meg, hanem hazavitték tragaeson. Még akkor se tudta, hogy fiu-e vagy leány. Azóta elmúlt egy esztendő és most már egészen jól van. A multkor láttam a templomban, bottal jár, de azért egészen jól van, csak cukkol egy kicsit.

A vakáció, fájdalom, igen gyorsan röppeit el, mint rendesen és Dusa igen sajnálta, mikor a kedves szülei három hét múlva már kibékültek és őt hazavitték. Ámbár csak leány, mégis be kell vallanom, hogy nem ismertem még fut, aki olyan lett volna, mint ő. Mert akárhányszor fájt is neki valamije, azért sohasem sirt, még akkor sem, amikor megrugta a Fanni. (Fanni egy esikő.) És nem is árulkodott soha. Most is sokat gondolunk egymásra és gyakran igen szép képes levelezőlapokat kapok tőle. Ha nagy leszek, talán feleségül veszem, mert ő ezt igen óhajtja, de előbb meg kell tanulnom a boxolást, különben mindég neki lenne igaza, ami lealázó volna rám nézve.

— **Köszönetnyilvánítás és nyugtatványozás.** A kézdivásárhelyi áll. el. iskola szorgalmas és dicsőreget magaviseletű tanulóinak megjutalmazására a következő adományok folytak be: 1. Kézdivásárhely város 20 K. 2. Kisegítő Takarékpénztár 10 K. 3. Kézdivásárhelyi Takarékpénztár 20 K. 4. Paedagógiai Társaság 10 K. 5. Dézsi Bálint 2 K. 6. Gyárfás Károlyné 2 K. 7. Dr. Szaecvay Gyula 5 K. 8. N. N. 2 K. Fogadják a sz. ves. adakozók gondnokságunk meleg köszönetét. Kézdivásárhely, 1904. június 23. Dr. Török Andor, g. elnök. M. Székely János, g. jegyző.

— **Szállítás a honvédség részére.** A brassói, fogarasi, kézdivásárhelyi és esikszeredai állomáson elhelyezett honvéd csapatok részére folyó évi szeptember hó 1-től 1905. évi augusztus hó 31-ig terjedő egy év tartamára szükséges szén, alom és ágyszalma, valamint tüzifa és a kézdivásárhelyi állomáson a zabszükséglet is ajánlati tárgyalás útján, és pedig a fogarasi és esikszeredai állomásokra nézve folyó év július hó 13-án, a brassói és kézdivásárhelyi állomásokra nézve pedig folyó évi július hó 18-án ez ezred kezelő-bizottsági irodában d. e. 9 órakor megtartandó tárgyaláson fog biztosítani. Az érdeklődők

által a részletes feltételek és a tárgyalás napjait Kézdivásárhelyen a honvéd zászlóalj irodában (Török Bálint-főle ház, esernátoni-ut) a hivatalos órák alatt megtekinthetők s ugyanott a netán kívánt felvilágosítás is készséggel fog megadni.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az iparos tanoncok megjutalmazására szívesek voltak adakozni: Kézdivásárhely város 15 K.-t, a Kézdivásárhelyi Takarékpénztár 10 K.-t, a Paedagógiai Társaság 10 K.-t. Fogadják őszinte köszönetünket áldozatkészségükért. Kézdivásárhely, 1904. június 23. Dr. Török Andor, f. b. elnök. M. Székely János, igazgató.

H I R D E T É S E K.

Szám 3911/904.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Bartha Imre ügyvéd által képviselt Özv. Bartos Károlyné szül. Balogh Irma sepsiszentgyörgyi lakos végrehajtónak Dónáth Ferenc szőrcsei lakos végrehajtást szenvedő elleni

53 K. 20 f. tőkökövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a k.-vásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbíró) területén lévő, Szőrcse község határában fekvő, a szőrcsei 91. sz. tlkvben 239, 240, 241. hrsz. ingatlan btelekre 365 K., a szőrcsei 604. sz. tlkvben 1416. hrsz. szántóra 135 K., az 1418. hrsz. szántóra 85 K., az 1907. hrsz. szántóra 27 K., az 1910. hrsz. szántóra 40 K., a 2712, 2713., 2714/1., 2715/1. hrsz. szántóra 154 K., a 2981. hrsz. szántóra 74 K., a 3115. hrsz. szántóra 77 K., összesen 957 koro-

nában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi július hó 5-ik napján d. e. 9 órakor Szőrcse község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminisz-

teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. trvszék, mint tlkvi hatóság. Kovásznán, 1904. év április hó 29-ik napján.

(93.1—1.)

Előadó helyett:
Kabdebó,
kir. aljbíró.

A „Székelyföld” kiadóhivatala.
A székelyföld legdusabban felszerelt nyomtatvány raktára.

IFJ. JANCsó MÓZES

gőzre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papír, írószór, és könyvkereskedése

Kézdivásárhelyt a „Jancsó”-féle gyógyszerár mellett.

*Mindenmüszükségeltető közsé-
gi, közigazgatási, egyházi
és ügyvédi nyomtatványok
mind raktáron vannak. * * **

Ajánlom a nagyérdemű köz-
ségnek a legujabb és leg-
divatosabb bál, eljegyzési és
esküési meghívókat, ér-
tesítéseket, névjegyeket,
továbbá mindenmü al-
kalmi és más nyomtat-
ványokat nagyon diszes
kiállításban. — Gyászko-
szoruk szallagaira felira-
tok fekete, arany és ezüst
nyomással vagy valódi
érbetűkkel — melyek a
szallagról soha le nem hullnak
— olcsó áron eszközöltetnek.

Butorraktáromban mindig állandóan raktáron tar-
tok szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezéseket,
vaságyakat, gyermekkocsikat, ablak carnisokat,
hajlított és préselt ületű székeket, chiffono-
kat, mosdó-, éjjeli- és étszekerényeket, ebédlő és
heverő diványokat, matracokat stb., stb., me-
lyek saját felügyeletem alatt házamnál ké-
szülnek, rendkívüli olcsó áron árusítok el.

Legszebb és legalkalmasabb
névnapi és alkalmi ajándékul
ajánlok arekép és levelezőlap
albumokat, emlékköny-
veket dus választék-
ban, remek kivitelben.

Bőrárukban nagy választék van
raktáron, u. m.: pénzerszények,
dohány-, cigaretta-, szivar- és név-
jegy-tálcák. Fűsük, bajuszkéfék.

Szemüvegek, cvikkerek, hegedü
hurok, ólálancok, olvasók, zseb-
tükrök, zsebkések, borotvák stb.,
stb. nagy választékban kaphatók.

*Ima- és énekkönyveket, ugy ka-
tholikusok mint reformátusok részére
nagy választékban tartok. Tonábbá
mindenmü kép-, mese- és álmos-
könyvek, legujabb népdalok nagy rak-
táron. Mindenmü tankönyvek, tan-
szerek és naptárok dus választékban.*

Könyvkötészetemben minden fajta
könyvek bekötését nagyon jutányos
áron eszközölöm s azokat kívánatra
ellátatom éresarkokkal, miáltal
azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu portland-cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND-CEMENT-GYÁR

Br. ssóban; Kézdivásárhelyt kapható: K. Oszár József utóda Szabó Lajos urnál.

70. 17—30.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.